

El llenguatge

Sintaxi anglesa

29/VIII/1979

Quan, cap a la darrera del segle passat, es va introduir entre nosaltres el joc o esport d'origen anglès que consisteix a fer anar una pilota amb els peus i fer-la entrar a la porteria de l'equip contrari, com que no disposàvem de cap nom per a designar-lo vam adoptar també el nom original, «foot-ball», la grafia del qual vam adaptar aviat, d'acord amb la pronúncia, a la nostra llengua. També s'havia introduït entre nosaltres, com a gairebé tot el món occidental, l'anglicisme club, significat «societat recreativa o cultural», que van adoptar especialment les societats esportives. Però la influència anglesa no es va aturar aquí: en aquella ocasió, la nostra primera societat futbolística va recórrer, a més, a la sintaxi anglesa per a la seva denominació social, la qual, doncs, en lloc de Club de Futbol Barcelona, es consagrà en Futbol Club Barcelona, conjunt de mots que, en català, de fet, no vol dir res. Es com si en lloc de dir Generalitat de Catalunya o Rambla de les Flors diguéssim «Catalunya Generalitat» o «Les Flors Rambla».

Cal dir tot seguit que la denominació del nostre club de futbol no és pas l'única, entre nosaltres, que s'ha sotmès a la sintaxi anglesa, ans al contrari: cada dia són més els noms propis de nova creació, especialment de restau-

rants, clubs, centres recreatius, etc, que obeeixen a la mateixa moda. Es, ja ho sabem, la poderosa influència anglo-saxona, que s'imposa aclaparadorament arreu del món. En molts casos, és tot el conjunt de la denominació que delata una deliberada intenció anglicitzant: «Toti's Club», «Pepi's Tavern»... Són, és clar, exemples irrellevants, pel seu mateix caràcter, i usualment efímers. Però potser qui bateja un important complex hotelier o turístic amb un nom com «Can Xandri Paradís» és greu, amb tofa la bona fe, que ha triat un nom catalaníssim: Si és així, convé que es deseganyi: els mots són catalans, però la sintaxi és anglesa, i en català, agrupats d'aquesta manera, no volen dir res. En la llengua dels nostres pares caldria dir Paradís de Can Xandri.

Cadascú, es clar, és lliure de batejar com li plagi això que li pertany, al centre particular o la institució privada sobre els quals té facultats reconegudes. Però no es pot afirmar el mateix quan es tracta de la toponímia, que és un patrimoni col·lectiu. Un nom anglicitzant com «Barna Centre», per exemple, és un autèntic insult a la toponímia uròana de Barcelona. Per aquest camí, acabarem dient «dome iuro», «Mata-galls creu» i «Tres Branques pp».

Albert Jane